

INSTRUMENTOWNIK

WEDŁUG KONSEPCJI MARLENY WIECZOREK

 **mea
kultura**
FUNDACJA

SZKOŁA

POZNAJEMY INSTRUMENTY. DYRYGUJ I BAW SIĘ DŹWIĘKAMI!

Autor: dr Mateusz Ryczek

Adresaci zajęć: uczniowie klas II–VI szkoły podstawowej

Liczba uczestników: do 25 osób

Czas trwania: 1 godzina dydaktyczna (ok. 45–60 minut)

Podstawa/odniesienie do programu: podstawa programowa kształcenia ogólnego – edukacja artystyczna i społeczna, projekt edukacyjny Instrumentownik, edukacja przez doświadczenie i działanie twórcze

Cele zajęć

Cel ogólny

Rozwijanie kompetencji muzycznych, społecznych oraz myślenia abstrakcyjnego poprzez poznawanie instrumentów muzycznych oraz twórczą zabawę dźwiękiem z wykorzystaniem kart Instrumentownika.

Cele szczegółowe

Uczestnik:

- poznaje przykłady instrumentów muzycznych z różnych grup,
- rozumie funkcję kodów QR jako źródła informacji i dźwięku,
- poznaje pojęcia: sekwencja dźwięków, tempo, rytm, dyrygent,
- odczytuje informacje zawarte na kartach Instrumentownika,
- naśladuje i kreuje dźwięki w sposób improwizowany,
- wykonuje sekwencje dźwiękowe w ustalonym tempie,
- reaguje na sygnały dyrygenta,
- współpracuje w grupie,
- rozwija wrażliwość muzyczną,
- wyraża siebie poprzez dźwięk i ruch,
- wykazuje otwartość na działania twórcze,
- szanuje pomysły innych uczestników.

Metody i formy pracy

- pogadanka kierowana,
- pokaz i demonstracja,
- aktywne słuchanie,
- improwizacja dźwiękowa,
- elementy body percussion,
- metoda reagowania na sygnał (dyrygowanie),
- praca zespołowa, indywidualna, grupowa (w starszych grupach).

Środki dydaktyczne

- zestaw kart Instrumentownik (bez kart specjalnych),
- urządzenie do odtwarzania kodów QR (telefon/tablet),
- tablica lub flipchart,
- małe magnesy,
- przestrzeń umożliwiającą swobodne poruszanie się.

Przebieg zajęć

Część wstępna – integracyjna (ok. 5 minut)

Zajęcia rozpoczynają się krótkim icebreakerem. Osoba prowadząca prowadzi rozmowę zapoznawczą z grupą, pytając uczestników o ich doświadczenia związane z instrumentami muzycznymi: znajomość instrumentów, grę na instrumencie, kontakt z muzyką na żywo. Następnie każdy uczestnik zastanawia się, jakim instrumentem „chciałby być” lub który instrument najlepiej go opisuje. Uczestnicy po kolei przedstawiają się, podając swoje imię oraz nazwę wybranego instrumentu.

Część główna – realizacyjna

1. Wprowadzenie Instrumentownika (ok. 5 minut)

Osoba prowadząca prezentuje zestaw kart Instrumentownika, omawia ich zawartość oraz wyjaśnia, jakie informacje można z nich odczytać. Szczególną uwagę zwraca na funkcję kodów QR i możliwość odsłuchiwania brzmienia instrumentów. Następnie każdemu uczestnikowi (lub uczestniczce) rozdawana jest jedna losowa karta z instrumentem. Karty są wcześniej przetasowane, aby zapewnić różnorodność instrumentów w grupie.

2. Praca z kartami i improwizacja dźwiękowa (ok. 10 minut)

Uczestnicy zostają podzieleni na małe grupy (2-4 osoby). W podgrupach odsłuchują brzmienia instrumentów za pomocą kodów QR – samodzielnie lub z pomocą osoby prowadzącej. Następnie każda grupa wybiera jeden instrument i wspólnie wymyśla sposób naśladowania jego dźwięku. Dopuszczalne są wszelkie formy ekspresji: głos, onomatopeje, body percussion, przedmioty z otoczenia oraz elementy humorystyczne. Uczestnicy nie są zmuszani do wydawania dźwięków – możliwe są formy zastępcze. Każda grupa prezentuje swój dźwięk, a pozostałe próbują odgadnąć, jaki instrument był inspiracją.

3. Zabawa w sekwencje rytmiczne (ok. 15 minut)

Na tablicy lub flipcharcie osoba prowadząca zapisuje cyfry od 1 do 4, symbolizujące miary taktu 4/4. Karta instrumentu jednej z grup zostaje umieszczona pod wybraną cyfrą. Prowadzący odlicza rytmicznie, a grupa wydaje swój dźwięk w odpowiednim momencie. Stopniowo zmienia się położenie kart, dokładane są kolejne instrumenty i powstają coraz bardziej złożone sekwencje. Wprowadza się rolę dyrygenta, który prowadzi liczenie lub zmienia układ kart. W miarę postępów zabawy liczba taktów może być zwiększana.

4. Zabawa w „ludzki sampler” (ok. 7 minut)

Karty instrumentów zostają rozmieszczone losowo na tablicy. Wybrana osoba pełni rolę dyrygenta i wskazuje kolejne karty, uruchamiając przypisane do nich dźwięki wykonywane przez grupy. Tempo i kolejność są dowolne – możliwe są szybkie zmiany, powtórzenia oraz jednoczesne wskazywanie kilku kart. Rola dyrygenta jest przekazywana kolejnym chętnym osobom.

Część końcowa – podsumowanie (ok. 3 minuty)

Osoba prowadząca prosi każdą grupę o przypomnienie instrumentu, z którym pracowała podczas zajęć. Grupy dzielą się jedną ciekawostką lub informacją na temat swojego instrumentu. Zajęcia kończą się krótką rozmową podsumowującą doświadczenia uczestników.

Ewaluacja

- obserwacja zaangażowania uczestników,
- aktywność w improwizacji i zabawach zespołowych,
- umiejętność współpracy i reagowania na sygnały dyrygenta.